

Nr 128.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av § 1 i förordningen om landsting den 21 mars 1862; given Stockholms slott den 3 mars 1922.

Under åberopande av härvid fogade utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga bilagda förslag till lag om ändrad lydelse av § 1 i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

G U S T A F.

Herm. Lindqvist.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av § 1 i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att § 1 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 1.

I varje län skall finnas ett landsting, sammansatt av valda ombud från länets landsbygd och städer; dock att detta stadgande, ävensom vad här nedan vidare föreskrives, icke äger tillämpning å stad, som har en folkmängd av minst en etthundrafemtiondel av rikets hela invånarantal, eller å stad, som utträtt ur landsting och vars invånarantal ej minskats under det, som berättigat staden till utträde. Landstingsmännen äro i utövningen av sitt uppdrag icke bundna av valmäns föreskrifter.

Landstinget tillkommer att, i den ordning denna förordning stadgar, rådslå och besluta om för länet gemensamma angelägenheter, vilka avse den allmänna hushållningen, jordbrukets och andra näringars utveckling, anstalter för kommunikationsväsendets befordrande, hälsovård, undervisning, allmän ordning och säkerhet, med mera dylikt, såvitt dessa angelägenheter icke enligt gällande författningar tillhöra offentlig myndighets ämbetsåtgärd.

Landstinget tillkommer ock att rådslå och besluta om angelägenheter, som jämlikt lagen om allmänna vägar på landet ankomma på landstingets prövning; dock må ej i överläggningar och beslut rörande sådan angelägenhet deltaga ombud från landstingsområdets städer. Med de jämkningar, som härav föranledas, och såvitt annat ej följer av vad i nämnda lag är stadgat, skall vid behandling av sådan angelägenhet denna förordning i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1925 men skall redan dessförinnan vinna tillämpning, i den mån sådant föranledes av bestämmelserna i 8 kap. 2 § i lagen om allmänna vägar på landet.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars
1922.*

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Lindqvist, följande:

Enligt denna dag beslutad proposition med förslag till lag om allmänna vägar på landet skall skyldigheten att ombesörja den allmänna väghållningen å landet åligga varje landstingsområde, med undantag av dithörande stad, såsom en gemensamhet för sig (vägdistrikt). Jämlikt 4 kap. 1 § i samma förslag skall det tillkomma landstinget att rådslå och besluta om vägdistriktets gemensamma angelägenheter, såvitt desamma icke tillhöra offentlig myndighets ämbetsåtgärd. I landstingets överläggningar och beslut rörande dylik angelägenhet skola emellertid ej deltaga ombud från landstingsområdets städer. Då landsbygdens vägväsen icke direkt angår städernas invånare, hava nämligen dessas representanter icke ansetts böra taga befattning med sådana frågor. En motsvarande bestämmelse synes böra intagas även i landstingsförordningen.

Beträffande förvaltningen av vägdistriktets angelägenheter, vilken i stor utsträckning skall omhänderhavas av en särskild vägstyrelse, hava i förslaget till lag om allmänna vägar på landet meddelats åtskilliga föreskrifter. På landstinget skall huvudsakligast ankomma att angiva riktlinjerna för vägstyrelsens verksamhet, utöva kontroll över densamma samt bevilja och anskaffa för vägväsendet nödiga medel. Såvitt ej särskilda bestämmelser meddelats i den föreslagna väglagen, böra i avseende å behandlingen av vägväsendets angelägenheter förordningen om landsting lända till efterrättelse, exempelvis beträffande ordningen för väckande av förslag vid landstinget, fattande av beslut samt underställning av fattat beslut. Då städernas representanter ej få deltaga i behandlingen av vägärendena, måste erforderlig hänsyn härtill tagas vid till-

lämpningen av landstingsförordningens föreskrifter. För att landstinget skall vara beslutsmässigt i en vägfråga, bör exempelvis ej fordras, att två tredjedelar av landstingets samtliga ledamöter äro tillstädes, utan är det tillräckligt, om två tredjedelar av landsbygdens representanter i landstinget äro närvarande. Därest landstingets ordförande deltagar i landstinget såsom ombud för stad, får han vid behandlingen av vägfrågor, trots stadgandet i § 36, ej deltaga i överläggning eller beslut, men synes hinder ej böra möta för honom att leda förhandlingarna i sådan fråga. Någon ingående reglering av de spörsmål med avseende å landstingsförordningens tillämpning å vägfrågor, som sålunda kunna uppkomma, synes ej erforderlig, utan torde lösningen därav kunna överlämnas åt landstingen själva. Dylika spörsmål hava redan enligt nu gällande lagstiftning kunnat uppkomma vid tillämpning av § 47 i landstingsförordningen.

Sedan föredraganden därefter uppläst ett i enlighet med ovan angivna grunder inom departementet upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av § 1 i förordningen om landsting den 21 mars 1862, hemställer föredraganden, att detta förslag måtte genom proposition framläggas för riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Herman Hultcrantz.